

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Žinios" o kongresie agronomów państw bałtyckich. "Lietuvos Žinios" Nr.148. z 4.VII.1933 r. Art.p.t. "Drogi państw bałtyckich". Streszczenie:

Sporzątku się wydawało, że jedność państw bałtyckich z łatwością da się zrealizować. Optymizm niektórych osób dochodził nawet do tego, że wyobrażano sobie, iż jedność państw bałtyckich można osiągnąć jedynie z pomocą t.zw. towarzystw jedności. Jednak optymizm ten okazał się przesadzony. Byłby on może całkiem realny, gdyby na drodze jedności państw bałtyckich nie stanęli różni "przyjaciele" tych państw zainteresowani w taki czy inny sposób, by jedność ta nie doszła do skutku. Z ubolewaniem stwierdzić należy, że dotychczas tym "przyjaciółom" krajów bałtyckich włodło się dobrze w przeszkadzaniu do urzeczywistnienia idei jedności nad Bałtykiem.

Mimo wszystko jednak idea jedności nietylko nie została pogrzebana lecz wzbogaca się corocznie o naturalne wypływające z samego życia fakty, wzmacniając się tem samem poważnie. Mimo złośliwych wysiłków "przyjaciół" państw bałtyckich idea jedności bałtyckiej się rozwija i zaczyna się przejawiać coraz szerzej. Coraz to liczniejsze warstwy ludności państw bałtyckich przejmują się świadomością tej idei. Stanowi to gwarancję, że przyszłość należy do niej.

O ile w dziedzinie polityki, a poczęści w zbliżonej do polityki prasie ci i owi nie umieją jeszcze otrząsnąć się z wpływów "przyjaciół", to w dziedzinie kulturalnej wszystko się odbywa gładko. Zbliżenie następuje tu w sposób naturalny. Łączność pomiędzy nauczycielstwem, sądownictwem, sferami artystycznymi i gospodarzami została już na dobre nawiązana.

3 lipca rozpoczął się w Kownie kongres agronomów państw bałtyckich: Estonji, Lotwy, Litwy i Finlandji. Jest to czwarty już zrzędu kongres. Zwrócić wypada uwagę społeczeństwa na kongres ten nietylko dlatego, iż odbywa się on w Litwie i że przejawia się w nim współpraca bałtyckich agronomów lecz, że odbywa się on w szczególnie szczerzej i serdecznej atmosferze i że przebija w nim żywo duch jedności. Ogół mógłby się nie interesować szczegółami z tego kongresu. Podkreślić jednak należy rzeczy zasadnicze. Przedewszystkiem kongres ten zebrał się w imię idei współpracy państw bałtyckich. Świadczą o tem dominujące na kongresie myśli przewodnie. Agronomowie jak najbliżej współpracują z ludem, a lud instynktownie wyczuwa prawdę, odrzucając fałsz. Stąd naturalne i szczerze nastroje.

Podkreślić należy, iż agronomowie państw bałtyckich odczuwają krzywdy Litwy i doskonale widzą niebezpieczeństwo dla krajów bałtyckich, zwłaszcza w związku z ekspansją, jaka się zaznaczyła ostatnio na południu i zachodzie. Wszyscy północni sąsiedzi Litwy, acz oddaleni więcej, niż Litwa od tych niebezpieczeństw, doskonale je wyczuwają i głoszą, że jedność jest potrzebna, gdyż w jedności siła.

Szerokie warstwy ludności litewskiej są tego samego zdania. W związku z tem powitać należy kongres agronomów bałtyckich, którzy jeszcze intensywniej niż dotąd szczerpic będą ideę jedności bałtyckiej i pobudzać masy do kroczenia po drogach, których punktem zbieżnym będą jedność i siła państw bałtyckich.-

K r o n i k a .

Pismo francuskie o możliwości porozumienia polsko-litewskiego. "Lietuvos Žinios" Nr.148 /VII.1933/: Jak donosi Elta, pismo francuskie "Petit Journal" z zadowoleniem komentując uregulowanie sporu angielsko-sowieckiego i podpisanie konwencji między Sowietami, Polską, Rumunją, państwami bałtyckimi i Turcją, oświadcza, że wspomniane porozumienie pozwala przewidywać polepszenie stosunków polsko-litewskich. Wogóle porozumienie wniesie więcej spokoju w Europie Wschodniej.

Dokoła wizyty oficerów niemieckich w Litwie. "Rytas" Nr.147 /VII.1933/: Jak donosiliśmy już, przybyli na Litwę oficerowie niemieckiej Reichswehry: płk.Hoffner, maj.Müller i kpt.Wedel. Po złożeniu wizyt udali się oni na poligon dla zapoznania się z ćwiczeniami armji litewskiej.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Listy księcia Uracha do ś.p. prałata Olszewskiego. "Lietuvos Žinios" Nr.148 /VII.1933/: Przy prowadzeniu śledztwa w sprawie zamordowania ś.p. prałata Olszewskiego, władze zarządziły otwarcie ogniotrwałej kasy, znajdującej się w mieszkaniu zmarłego. W szafie tej znaleziono ciekawą korespondencję Olszewskiego z różnemi osobistościami. M.in. znaleziono listy kandydata na tron litewski ks.Uracha. W listach tych Urach dziękuje Olszewskiemu za zaproszenie na tron litewski i wyraża na to swą zgodę.

Znaleziono też sporo dokumentów historycznych, odnoszących się do konferencji pokojowej w Wersalu, gdzie Olszewski reprezentował Litwę. Wśród papierów znajdował się też dziennik zmarłego, prowadzony przezeń podczas pobytu w więzieniu. Po wyjściu z więzienia prowadził Olszewski również obszerną korespondencję, która go jaskrawo charakteryzuje.

Cały znaleziony materiał w ogniotrwałej szafie zmarłego władze sądowe zabrały. Zaznaczyć należy, że spadkobiercy Olszewskiego żądają oddania im archiwum zmarłego, spodziewając się spieniężyć dokumenty o historycznej wartości.

Dokoła pierwszego zjazdu kobiet-strzelców. "Lietuvos Aidai" Nr.147 /VII.1933/: 2 i 3 lipca odbył się w Kownie pierwszy zjazd kobiet-strzelców. W wyniku zjazdu wyłoniono stały komitet centralny, do którego weszli: pp.Żmujdzinowiczowa, Tercijonasowa, Marcinkiewiczowa, Jankusówna, Grigonisowa, Kajriuksztisowa, Dajnowska, Pilwelisówna, Plupszysowa, Żwirblisówna, Stasiunasowa i Grigasówna.-

Wyjazd prof. Paksztasa do Wilna. "Rytas" Nr.147 /VII.1933/: Prof.K.Paksztas wyjechał do Łotwy, skąd uda się w sprawach naukowych do Wilna.-

Zjazd "Młodych Litwinów". "Lietuvos Žinios" Nr.147. /VII.1933/: 1 lipca odbył się w Kownie zjazd "Młodych Litwinów". W zjeździe wzięło udział ok. półtora tysiąca sportowców. Po manifestacji na cześć prezydenta Republiki odbyły się zawody sportowe związku.

Wizyta ewangelików litewskich w Wilnie. /VII.1933/: W tych dniach bawili w Wilnie na obradach synodu Kościoła ewangelicko-reformowanego delegaci litewscy: Mikulenas, Wariakojis, M.Yczas i Jakulanis.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Konferencja niemieckiego związku kulturalnego. "Rytas" Nr.147 /VII.1933/: 30 czerwca odbyła się w Kownie konferencja niemieckiego związku kulturalnego z udziałem ok. 30 delegatów. Członek zarządu związku Kaspereit uskarżał się w swem sprawozdaniu na przeszkody, na jakie trafiają Niemcy w swej pracy organizacyjnej na Litwie. Młodzież niemiecka na Litwie, według sprawozdawcy, nie jest zorganizowana. Zdaniem referenta. należałoby wszystkim Niemców litewskich scementować i stworzyć organizację, któraby się troszczyła nietylko o kulturalne lecz również narodowe i gospodarcze interesy Niemiec na Litwie. W tym też duchu konferencja powzięła uchwały.

Do nowego zarządu związku wybrano: pastora Kupfera, redaktora Kosmana, p.Kaspereita, p.Domelisa, Schwandta i Wintlerową.

Zajście na wieczorku polskim. "Liet. Žinios" Nr.148 /VII.1933/: Na wieczorku polskim, jaki się odbywał w tych dniach niedaleko Oran, nieznani sprawcy wrzucili przez okno kamień, przyczem kilka osób doznało szwanku.-